

જ્યારે વૈશ્વિક સંઘર્ષ બજારોને હથમથાવી દે ત્યારે રોકાણકારોએ શું કરવું જોઈએ?

ગયા અઠવાડિયે, જ્યારે અમેરિકા, ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન પર હુમલાના તાજા ભૌગોલિક રાજકીય તણાવના સમાચાર ટેલિવિઝન સ્ક્રીન પર ચમક્યા, ત્યારે કંઈક અનુમાનિત ઘટના બની. બજારો ઘટ્ટા. ફોન રણકવા લાગ્યા. રોકાણકારોએ તેમની એપ્સ રિફ્રેશ કરી. વોટ્સએપ ગ્રુપ ચિંતાતુર મેસેજોથી ભરાઈ ગયા. “શું આપણે વેચી દેવું જોઈએ?”,

જ્યારે દુનિયા અસ્થિર દેખાય છે, ત્યારે આપણે જે બનાવ્યું છે તેનું રક્ષણ કરવું એ સ્વાભાવિક વૃત્તિ બની જાય છે. આપણે આપણી બચત માટે સખત મહેનત કરીએ છીએ અને બાળકોના ભવિષ્ય માટે ભવિષ્યના આપણે છીએ. આપણે આશા સાથે રોકાણ કરીએ છીએ - સ્ક્રીન પર લાલ આંકડા જોવાની અપેક્ષા નહીં. તેથી જ્યારે વિશ્વમાં ગમે ત્યાં યુદ્ધ ફાટી નીકળે, ભલે તે હજારો

જ્યારે દુનિયા અસ્થિર દેખાય છે, ત્યારે આપણે જે બનાવ્યું છે તેનું રક્ષણ કરવું એ સ્વાભાવિક વૃત્તિ બની જાય છે. અમેરિકા, ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન પર હુમલા પછી સામાન્ય રોકાણકારના મનમાં એવા જ વિચારો આવ્યા હશે કે શું મારે બધું વેચી દેવું જોઈએ?

“શું આ મોટા કેશની શરૂઆત છે?”, “શું આપણા પૈસા સુરક્ષિત છે?” જો તેમ આ પ્રશ્નો પૂછવા હોય અથવા તેના વિશે વિચારી રહ્યા હોવ, તો તેમને એકલા નથી. અને વધુ મહત્વનું એ છે કે આનું અનુભવવામાં તેમ ખોટા નથી. ૩૨ એ માનવ સહજ છે

ચિંતાને નકારવા માટે નથી, પરંતુ તેમને એવો પરિપ્રેક્ષ આપવા માટે છે જે ચિંતાને સ્પષ્ટતામાં અને સ્પષ્ટતાને તમારા નાણાકીય ભવિષ્ય માટે સાચા નિર્ણયમાં ફેરવે છે. “શોરબજાર એ ઉતાવળા લોકો પાસેથી ધીરજવાન લોકો પાસે પૈસા ટ્રાન્સફર કરવાનું સાધન છે.”-વોરેન બફેટ

કિસ્સામાં, જે રોકાણકારો ટકી રહ્યા હતા તેમની સંપત્તિમાં પછીના વર્ષોમાં મોટો વધારો જોવા મળ્યો હતો. ભારતની વિકાસગાથા કોઈપણ વેલ્થ ક્રેશિયન યુદ્ધ કરતા મોટી છે ભારતનો લાંબા ગાળાનો આર્થિક માર્ગ મોટાભાગના વૈશ્વિક સંઘર્ષોથી સ્વતંત્ર છે. ભારતની વૃદ્ધિ ધરેલું પરિબળો દ્વારા સંચાલિત છે જે બદલાયા નથી:

પશ્ચિમ એશિયા યુદ્ધથી પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ મરણ પથારીએ, વ્યાજમાફીની માગ

જીવન જરૂરિયાતની નાનાથી લઈને મોટા સુધીની તમામ ઈન્ડસ્ટ્રીઓમાં વપરાતા પ્લાસ્ટીક ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પશ્ચિમ એશિયાના યુદ્ધના તણાવના લીધે મરણતોલ ફટકો વાગ્યો છે. ખાસ કરીને એમએસએમઇ એકમો મરણ પથારીએ છે, તેઓએ અચવા માટે સરકાર પાસેથી વ્યાજ માફીની માગણી કરવામાં આવી રહી છે. અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ ભારતીય અર્થતંત્રમાં ક્રોડરજબુ સમાન છે, કેમ કે તે જીવન જરૂરિયાતની ઈન્ડસ્ટ્રીઓ, પેકેજિંગ, દુધ, હેલ્થકેર, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, લોજિસ્ટિક્સ, ઓટોમોબાઇલ, હોસ્પિટલ એક્સેસરીઝ અને નિકાસ જેવા મહત્વપૂર્ણ ક્ષેત્રોને આધાર આપે છે. આ ઉદ્યોગથી

કાચા માલના ભાવ વધારાથી લઈને સપ્લાય ચેઇનના વિક્ષેપથી 50 ટકાથી વધુ ઉત્પાદન ઘટી ગયું, એમએસએમઇ ઉદ્યોગને વર્ડિંગ કેપિટલની સમસ્યા દૂર થાય: ગુજરાત સરકાર એમએસએમઇ પોલિસીનો અમલ કરે: જીએસપીએમએ

રાહતની જાહેરાત કરવી જોઈએ. સરકારે મોટેટોરિયમ બહેર કરવું જોઈએ. એટલે કે વર્ડિંગ કેપિટલ વધારવાની સાથે વ્યાજમાફી જેવી સવલતો આપવી જોઈએ, જેથી ઉદ્યોગને બચાવી શકાય. ગુજરાત સ્ટેટ પ્લાસ્ટીક મેન્યુફેક્ચરિંગ એસોસિએશનના પ્રમુખ અનિલ પટેલે કહ્યું કે, યુદ્ધના કારણે પોલીમરના ભાવમાં અતિરિક્ત ભાવ વધારો થઈ રહ્યો છે, જેને સ્થિર કરવો જોઈએ, એમએસએમઇ એકમોને વગર વ્યાજની લોન, વર્ડિંગ કેપિટલ મર્યાદામાં વધારો, આયાત માટે કાચા માલની ડયુટીમાં ઘટાડો કરવો જોઈએ. ખાસ કરીને કાચા માલની તંગી છે, ત્યારે સિસાયકલીંગને પ્રોત્સાહન આપતા પગલા લેવા જોઈએ.

લાખો લોકોને રોજગારી મળે છે અને દેશની આર્થિક વૃદ્ધિમાં મહત્વપૂર્ણ યોગદાન આપે છે. ઇરાન-અમેરિકા અને ઇઝરાયેલ યુદ્ધ શરૂ થયાની સાથે જ પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ માટેનો કારો માલ પોલીમરના ભાવો આસમાને પહોંચી ગયા છે. એક મહિનાના યુદ્ધમાં ચારથી પાંચ વખત ભાવવધારો થયો છે, જેના લીધે નાના, લઘુ અને મધ્યમ કદના ઉદ્યોગકારો બજારમાં ટકી શકે તેવી સ્થિતિમાં નથી. જેના લીધે પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ

ગંભીર સ્થિતિમાં મુકાઈ ગયો છે. દેશના કુલ પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગમાં 50 ટકા જેટલી ફેક્ટરીઓ માત્ર ગુજરાતમાં જ છે. જેમાંથી 85 ટકા એમએસએમઇ છે, જે પૈકી 60 ટકા સ્મોલ અને મેડી છે. જે ફેક્ટરીઓ ડચકા પાઈ રહી છે. આ ઉદ્યોગને બચાવવા માટે ગુજરાત સ્ટેટ પ્લાસ્ટીક મેન્યુફેક્ચરિંગ એસોસિએશન સરકાર સમક્ષ રાહતની માગણી કરી રહી છે. ખાસ કરીને આ તણાવની સ્થિતિમાં ઉદ્યોગને બચાવવા માટે એમએસએમઇ સેક્ટર માટે સરકારે

વખત ભાવ વધારો કરવામાં આવ્યો છે, જે અચોગ્ય ગણી શકાય. એટલું જ નહીં, આ માલ ડીલીવરી સમયે જે ભાવ હોય તે ચુકવવો પડે છે, તેમજ પુરતા પ્રમાણમાં કારો માલ આપવામાં આવતો નથી. આ દરમિયાન ગુજરાત સરકાર સમક્ષ એમએસએમઇ પોલિસીને અમલમાં મુકે તેવી પણ ગુજરાત સ્ટેટ પ્લાસ્ટીક મેન્યુફેક્ચરિંગ એસોસિએશનની માગ છે. ગુજરાતમાં ચાર સ્થળો પર સિસાયકલીંગ પાર્ક ઉભા કરવા જોઈએ. જીએસટીના દર 18 ટકા છે, તેને 5 ટકાના સ્ટેબમાં લાવવો જોઈએ. હાલમાં નિકાસ બંધ જેવી થઈ ગઈ છે. ફેડરલ વધ્યું, ઇન્ફ્લેશન બંધ થઈ ગયો છે, જેમાં વોર સરચાર્જ લગાવવામાં આવી રહ્યું છે. જેનાથી નિકાસ પર ગંભીર અસર પડી છે.

કરન્ટ-ટોપિક એમએસએમઇ ઉદ્યોગ પુનઃ બેઠો થઈ શકે. એક બાણકારી અનુસાર માત્ર પ્લાસ્ટીક અલ્ટિમિટિવ ભાવ વધારો થઈ રહ્યો છે, જેને સ્થિર કરવો જોઈએ, એમએસએમઇ એકમોને વગર વ્યાજની લોન, વર્ડિંગ કેપિટલ મર્યાદામાં વધારો, આયાત માટે કાચા માલની ડયુટીમાં ઘટાડો કરવો જોઈએ. ખાસ કરીને કાચા માલની તંગી છે, ત્યારે સિસાયકલીંગને પ્રોત્સાહન આપતા પગલા લેવા જોઈએ.

પ્રોડક્ટ લિંક ઇન્સેન્ટિવ સ્કીમનો મહત્તમ લાભ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઓટોમોબાઇલ ઉદ્યોગને મળ્યો

કેન્દ્ર સરકારે દેશમાં સ્થાનિક ઉત્પાદન વધારવા, રોકાણ આકર્ષવા, નિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા અને રોજગાર નિર્માણ કરવા માટે 14 ક્ષેત્રોમાં ઉત્પાદન લિંક પ્રોત્સાહન (PLI) યોજનાઓ અમલમાં મૂકી છે. 31 ડિસેમ્બર, 2025 સુધીમાં, આ યોજનાઓએ 2.16 લાખ કરોડથી વધુનું સંચિત રોકાણ આકર્ષ્યું છે, 20.41 લાખ કરોડથી વધુનું સંચિત ઉત્પાદન/વેચાણ અને 8.3 લાખ કરોડથી વધુની નિકાસ કરી છે, જ્યારે 14 ક્ષેત્રોમાં 14.39 લાખથી વધુ વ્યક્તિઓ (પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ) માટે રોજગારીનું સર્જન કર્યું છે. ઇલેક્ટ્રોનિક્સ સેક્ટર (લાઈ સ્કેલ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ અને IT હાર્ડવેર 2.0) હેઠળ, આશરે 15,554 કરોડના ઇન્સેન્ટિવ વિતરિત કરવામાં આવ્યા છે. ઓટોમોબાઇલ અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટર હેઠળ, આશરે 2377.56 કરોડના ઇન્સેન્ટિવ વિતરિત કરવામાં આવ્યા છે. વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયના

રાજ્ય મંત્રી જીતિન પ્રસાદ દ્વારા રાજ્યસભામાં આપવામાં આવેલી માહિતી મુજબ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઓટોમોબાઇલ સેક્ટરમાં સ્થાનિક ઉત્પાદન ક્ષમતા વધી છે. ઇલેક્ટ્રોનિક્સ સેક્ટર (લાઈ સ્કેલ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ અને IT હાર્ડવેર 2.0) હેઠળ, આ નાણાકીય વર્ષમાં ડિસેમ્બર 2025 સુધીમાં 59 કંપનીઓ દ્વારા આશરે 2,45,375 કરોડના વધારાના ઉત્પાદનની જાણ આપવામાં આવી છે. ઓટોમોબાઇલ અને ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ સેક્ટર હેઠળ, આ નાણાકીય વર્ષમાં ડિસેમ્બર 2025 સુધીમાં 72 કંપનીઓ દ્વારા આશરે 13,126 કરોડના વધારાના ઉત્પાદનની જાણ કરવામાં આવી છે.

એકંદરે, PLI યોજનાઓએ 2.16 લાખ કરોડથી વધુનું રોકાણ આકર્ષ્યું છે. તેણે આ નાણાકીય વર્ષમાં ડિસેમ્બર 2025 સુધીમાં આશરે 4,20,581 કરોડનું વધારાનું ઉત્પાદન પેદા કર્યું છે. તેમની શરૂઆતથી, આ યોજનાઓએ 14 ક્ષેત્રોમાં 20.41 લાખ કરોડથી વધુના સંચિત ઉત્પાદન/વેચાણ તરફ દોરી છે. સ્થાનિક ઉત્પાદનને મજબૂત કરવા, આયાત નિર્ભરતા ઘટાડવા અને સેક્ટરને, PLI યોજનાઓએ 2.16 લાખ કરોડથી વધુનું રોકાણ આકર્ષ્યું, 20.41 લાખ કરોડનું ઉત્પાદન વધારવનો દાવો

સેન્સેક્સનો ઇતિહાસ અને રિકવરી

નીચેનું કોષ્ટક 1991 થી ભારતીય બજારે જોડેલી દરેક મોટી કંટોક્તી અને તે પછીના 3 વર્ષમાં સેન્સેક્સે આપેલું વળતર દર્શાવે છે:

વર્ષ	કંટોક્તી / ઘટના	ઘટાડાનો સમય (મહિના)	ઘટાડો %	36 મહિના પછીનું વળતર
1991	ગલ્ફ વોર / ભારતની નાણાકીય કંટોક્તી	4	38.69%	316.53%
1992-93	હર્ષદ મહેતા કોભાંડ	12	54.41%	84.85%
1994-96	રિલાયન્સ, FII મુદ્દા	27	40.72%	71.73%
2000-01	ટેક બબલ	20	56.18%	115.60%
2004	ભાજપ ચૂંટણી હારી ગયું	4	27.27%	217.41%
2006	FII વેચવાલી	1	28.64%	70.65%
2008-09	વૈશ્વિક નાણાકીય કંટોક્તી	14	60.91%	114.49%
2015-16	ચીનમાં મંદી	13	22.67%	58.57%
2020	કોવિડ-19 કંટોક્તી	2	37.93%	122.95%

(નોંધ: 36 મહિનાનું વળતર બજારના ઘટાડા પછીનું છે. સ્ત્રોત: ACE MF)

1.47 અબજ લોકો, જેમની આકાંક્ષાઓ અને ખરીદશક્તિ વધી રહી છે. યુવા અર્થતંત્ર: 2025 માં ભારતની સરેરાશ ઉંમર 30 વર્ષથી ઓછી છે. ડિજિટલ ક્રાંતિ: લાખો લોકોને ઔપચારિક અર્થતંત્રમાં લાવી રહી છે. સરકારી ખર્ચ: ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, સંરક્ષણ અને મેન્યુફેક્ચરિંગ પર મોટો ખર્ચ. ગ્લોબલ સપ્લાય ચેઇન: ચીનના વિકલ્પ તરીકે ભારત પસંદગીનું કેન્દ્ર બની રહ્યું છે.

બજારો ટૂંકા ગાળામાં ડર પર પ્રતિક્રિયા આપે છે, પરંતુ લાંબા ગાળામાં તે કંપનીઓની કમાણી (Earnings) પર આધાર રાખે છે. તમારે અત્યારે શું કરવું જોઈએ? એક સરળ ચેકલિસ્ટ 1. કંઈ ન કરો - જો તમારી રોકાણ વ્યૂહરચના બદલાઈ નથી. જો તમારો લક્ષ્યાંક 10-15 વર્ષનો હોય, તો શાંત રહો. 2. તમારી SIP ચાલુ રાખો - ઘટતું બજાર એટલે તમારી SIP નીચી કિંમતે વધુ યુનિટ ખરીદી રહી છે (રૂપી કોસ્ટ એવરેજિંગ). SIP બંધ કરવી એ સૌથી મોટી ભૂલ હોઈ શકે છે. 3. સમીક્ષા કરો, પ્રતિક્રિયા નહીં - ગભરાટમાં ફેરફાર કરવાને બદલે તમારા મ્યુચ્યુઅલ ફંડ ડિસ્ટ્રિબ્યુટર સાથે વાત કરો. 4. સમાચાર જોવાનું બંધ કરો - સતત નેગેટિવ ન્યૂઝ તમને ભાવનાત્મક અને નુકસાનકારક નિર્ણયો લેવા તરફ દોરી શકે છે. અંતિમ શબ્દ : 1990માં સેન્સેક્સ 1,000 પર હતો જે 2025માં 85,220ને પાર કરી ગયો છે. આ પ્રવાસ સરળ નહોતો, પરંતુ અનિવાર્ય હતો. તમારી સંપત્તિ પણ આ જ પ્રવાસનો ભાગ છે. ટકી રહો.

સંપુર્ણ યુદ્ધ વિરામ ન થાય ત્યાં સુધી શોરબજારમાં નવી ખરીદીથી દૂર રહેવું

ઇરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા યુદ્ધ એવા મુકામે પહોંચ્યું છે કે જેમાં અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ શરૂ કરેલા યુદ્ધમાં હવે બંને દેશો એકબીજાની વાત સાંભળી રહ્યા નથી. ટ્રમ્પ યુદ્ધ વિરામની જાહેરાત કરે છે, તો ઈઝરાયેલ યુદ્ધ ચાલુ રાખે છે અને ઈરાન પર મિસાઈલ મારો કરી રહ્યું છે, જેથી ભીષણ યુદ્ધની સ્થિતિ ઉભી થઈ છે. જેના પરિણામે શોરબજારની હાલત કફોળી થઈ છે, ભારતીય શોરબજારમાં માર્ચ મહિનો મંદીની સુનામી જોવા રહી છે અને હજુય વધુ તૂટવાની સંભાવના નકારી શકાતી નથી. હાલમાં રોકાણકારોના 48 લાખ કરોડ રૂપિયાનું ધોવાણ થઈ ચુક્યું છે, ત્યારે હજુય નિફ્ટી 22000 પોઈન્ટ તુટીને 21800 પોઈન્ટ સુધી સરકે અને તેનાથી વધુ તૂટે તો નવાઈ નહીં. કેટલાક રોકાણકારો હાલની સ્થિતિને શોરબજારમાં બોટમ બની ગયાની ચર્ચા કરી રહ્યા છે. પણ વર્તમાન પરિસ્થિતિ અને રોજબરોજ ભૂરાજકીય પરિસ્થિતિ વધુ ગંભીર બનતી જાય છે, તેને જોતાં આ બોટમ નહીં, પણ મંદીની શરૂઆત હોય તેવું લાગી રહ્યું છે. કોરોના કાળને યાદ કરાવે તેવા સંજોગો પેદા થઈ રહ્યા છે. આ યુદ્ધ લાંબુ ચાલશે તો ફુગાવો અને વ્યાજદરમાં ઝડપી વધારો થવાની સંભાવના નકારી શકાતી નથી. જેના લીધે આર્થિક વૃદ્ધિદરને ફટકો પડી શકે છે. આવી સ્થિતિમાં નવા રોકાણથી રોકાણકારોએ અજગા રહેવું જોઈએ.

જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ યુદ્ધવિરામની ઘોષણા ન થાય અને કુડ ઓઈલના ભાવ 100 ડોલરની નીચે સ્થિર ન થાય ત્યાં સુધી શોરબજારમાં તેજીની સંભાવના દેખાતી નથી. જેથી રોકાણકારોએ નવી ખરીદીથી દૂર રહેવું હિતાવહ રહેશે. માર્ચ 2026ના મહિનામાં સેન્સેક્સમાં 9 વખત 1000 પોઈન્ટથી વધુના કડાકા જોવાયા છે. નિફ્ટીએ ફરી એકવાર 23000 પોઈન્ટની સપાટી તોડીને 22800 પોઈન્ટ તરફ પહોંચી છે. જે આ સપ્તાહના અંતિમ દિવસોમાં યુદ્ધના અહેવાલો આવી રહ્યા છે તેને જોતાં સપ્તાહની શરૂઆતમાં જ શોરબજારમાં મોટા કડાકા ભડાકા જોવા મળી શકે છે. આગામી સપ્તાહમાં બે જાહેર રજાના લીધે ત્રણ દિવસના ટૂંકા ટ્રેડિંગ સેશનમાં ભારે અફરાતફરી મચી શકે છે અને એક અંદાજે નિફ્ટી 22500ની સપાટી તોડશે તો 22000 પોઈન્ટ સુધી પહોંચી જાય તો નવાઈ નહીં. મૌલિક ઈસ્કના યુદ્ધના કારણે કુડ ઓઈલના ભાવો આસમાને પહોંચી ગયા છે. ડોલર મજબૂત થઈને

શોરબજારમાં બોટમ આવી ગયું એવું રોકાણકારોએ સમજવું નહીં, નવા ભૂરાજકીય ઘટનાઓ બજારને વધુ નીચે લઈ જશે

95ની નજીક ઐતિહાસિક ઉંચાઈએ પહોંચી ગયો છે. એફઆઈઆઈની અવિરત વેચવાલીનો ધોષ વહી રહ્યો છે, ડીઆઈઆઈની ખરીદી થઈ રહી છે, પણ બજારને તુટતું અટકાવવામાં સક્ષમ નથી. આ તમામ પરિસ્થિતિની સીધી અસર આર્થિક વૃદ્ધિદર, મોંઘવારી દર ઉપર અસર કરશે, જેથી દેશના અર્થતંત્રની ગાડી ધીમી પડવાની ઘડનાર સેવાઈ રહી છે. ખાસ કરીને ભારત જેવા દેશમાં જે 85 ટકા જેટલો કુડ આયાત કરી રહ્યો હોવાથી તેઓને ઉંચા કુડ ઓઈલના ભાવની સાથે ઉંચા ડોલરની ચૂકવણી એમ બેવડા મારને સહન કરવું પડી રહ્યું છે, જે બજારને વધુને વધુ નીચે ખેંચી રહ્યું છે અને આ ઘટાડાના લીધે રોકાણકારો પાપમાલ બની રહ્યા છે. સેન્સેક્સમાં 40 ટકાથી વધુ રોકાણકારો 50 ટકા જેટલા તૂટ્યા છે. નવી લેવાલી કરવાની શક્તિ રહી નથી. રોકાણકારોના નફાના સરવેચા આપોઆપ ખોટા બની ગયા છે. હજુય વૈશ્વિક અશાંતિનો માહોલ ચાલુ છે અને તે થોભવાનું નામ લેતો નથી, ત્યારે શોરબજારમાં પ્રત્યાઘાતી ઉભરો પણ દૂધના ઉભરા જેવો આવે. જેથી હાલની સ્થિતિમાં નાના રોકાણકારોએ બજારથી અજગા રહેવું જોઈએ, નવું રોકાણ માટે આ તક દેખાતી નથી.

PLI સ્કીમ 2.16 લાખ કરોડથી વધુનું રોકાણ આકર્ષ્યું, 20.41 લાખ કરોડનું ઉત્પાદન વધારવનો દાવો

મેક ઇન ઇન્ડિયા પહેલાના ભાગ રૂપે, ઉત્પાદન લિંક ઇન્સેન્ટિવ (PLI) યોજનાઓ 14 મુખ્ય ક્ષેત્રોમાં લાગુ કરવામાં આવી છે. જેમાં મોટા પાયે ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ઉત્પાદન (LSEM), IT હાર્ડવેર, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, બલ્ક ડ્રગ્સ, તબીબી ઉપકરણો, ઓટોમોબાઇલ્સ અને ઓટો ઘટકો, એડવાન્સ્ડ કેમિસ્ટ્રી સેલ બેટરી, સોલાર પીવી મોડ્યુલ્સ, ટેલિકોમ અને નેવલેક્સિંગ ઉત્પાદનો, ફૂડ પ્રોસેસિંગ, ટેક્સટાઇલ, સ્પેશિયાલિટી સ્ટીલ, વ્હાઇટ ગુડ્સ, ડ્રોન અને ડ્રોન ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે, જેના દ્વારા વધારાના ઉત્પાદન અને વેચાણને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું છે. PLI યોજનાઓએ ઓળખાણેલા ક્ષેત્રોમાં નવા રોકાણોને સરળ બનાવ્યા છે અને ઉત્પાદન ક્ષમતાના વિસ્તરણને ટેકો આપ્યો છે. 31 ડિસેમ્બર, 2025 સુધીમાં, PLI યોજનાઓએ 2.16 લાખ કરોડથી વધુનું રોકાણ આકર્ષ્યું છે. PLI યોજનાઓ હેઠળ કરવામાં આવેલા રોકાણોને કારણે 31 ડિસેમ્બર, 2025 સુધીમાં 20.41 લાખ કરોડથી વધુનું ઉત્પાદન અને વેચાણ વધ્યું છે. વધુમાં, આ યોજનાઓના પરિણામે 14.39 લાખથી વધુ (પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ) રોજગાર સર્જન થયું છે, અને PLI માળખા હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા તમામ 14 ક્ષેત્રોમાં 836 અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી છે. સૂક્ષ્મ લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગો (MSME) માટે પ્રદાનમંત્રી રોજગાર સર્જન કાર્યક્રમ (PMEGP): PMEGP ગિન-દુધિ ક્ષેત્રમાં નવા સૂક્ષ્મ સાહસોની સ્થાપના માટે 35% સુધી માર્જિન મની સબસિડી પૂરી પાડે છે, જેમાં ઉત્પાદન માટે રૂ. 50 લાખ અને સેવા સાહસો માટે રૂ. 20 લાખનો પ્રોજેક્ટ ખર્ચ હોય છે. સૂક્ષ્મ અને નાના ઉદ્યોગો માટે કેડિટ ગેરેટી યોજના: આ યોજના કેડિટ ગેરેટી ફંડ ટ્રસ્ટ ફોર સૂક્ષ્મ અને નાના ઉદ્યોગો દ્વારા લાગુ કરવામાં આવે છે જેથી MSE ને આપવામાં આવતી લોન માટે કેડિટ ગેરેટી પૂરી પાડી શકાય. આ યોજના હેઠળ ગેરેટી કવરેજની ટોચમર્યાદા રૂ. 10 કરોડ છે. સ્વ-નિર્ભર ભારત (SRI) મંડોળ : આ મંડોળ MSME માં ઇન્ક્યુબેટર મંડોળ તરીકે રૂ. 50,000 કરોડનું રોકાણ કરવા માટે સ્થાપવામાં આવ્યું છે, જેમાં ભારત સરકાર તરફથી રૂ. 15 કરોડ અને ખાનગી ઇન્ક્યુબેટર/વેન્ચર કેપિટલ ફંડ દ્વારા રૂ. 40,000 કરોડનું મંડોળ પૂરું પાડવામાં આવશે. બજેટ 2026-27 માં 2021 માં સ્થાપિત સ્વ-નિર્ભર ભારત મંડોળને ટોચ પર લાવવા માટે રૂ. 2000 કરોડના સમર્થનની પણ જાહેરાત કરવામાં આવી છે જેથી સૂક્ષ્મ ઉદ્યોગોને ટેકો ચાલુ રહે અને જોખમ મુડી સુધી તેમની પહોંચ બળવી શકાય. સ્ટ્રક્ચર્ડ ઇન્વેસ્ટિંગ દ્વારા વ્યાવસાયિક અનુભવને પ્રોત્સાહન આપવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે સરકાર પીએમ ઇન્વેસ્ટિંગ યોજના લાગુ કરી રહી છે. પાયલોટ પ્રોજેક્ટના પ્રથમ રાઉન્ડમાં, 1.81 લાખથી વધુ ઉમેદવારોએ અરજી કરી છે અને ભાગીદાર કંપનીઓએ 60,000 થી વધુ ઉમેદવારોને 82,000 થી વધુ ઇન્વેસ્ટિંગ ઓફર કરી છે. બીજા રાઉન્ડમાં, 2.14 લાખથી વધુ ઉમેદવારોએ અરજી કરી છે અને ભાગીદાર કંપનીઓએ 71000 થી વધુ ઉમેદવારોને 83000 થી વધુ ઇન્વેસ્ટિંગ ઓફર કરી છે.